

Torsdag, 26. april 1945.

Fra H. E.

Rødt lys for AT!

Den nasistiske AT-ledelsen har besluttet å samle tusenvis av norsk ungdom i leirer i sommer. Noen steder er innkallingen alt begynt.

Du norske gutt og jente som nå blir utkommandert: For landets og din egen skyld: Husk ordren fra Hjemmefrontens Ledelse: Du skal ikke møte til arbeidstjeneste i år! Det store spørsmål for alle nordmenn i dag er dette: Hvordan vil slutten på krigen bli her i landet? Hva vil de 200000 tyskere i Norge foreta seg før de blir tvunget til å legge ned våpnene? Vår militære overkommando har sagt fra så alvorlig som den kan, at i de nærmeste ukene kan vi komme til å bli utsatt for de hardeste prøvelsene under hele krigen. Vi ser dessuten hvordan tyskerne overalt, også her i Norge, planmessig forbereder seg på kamp. Vi må være klar over hva som kan komme til å hende.

I denne situasjonen er det landssvik om gutter og jenter lar seg samle i militære leirer rundt omkring i landet. AT-ledelsen vet ingen ting om hvor krigen kan komme til å rese. Men vi vet om hele det høyere AT-befalet at det tilhører NS-partiet, som står på tyskerens side i krigen.

Innkalling til AT er mobilisering for fienden, og AT-uniformen er en fiendtlig uniform. Forstår du hva det betyr å befinne seg i fiendtlig uniform når frigjøringskampen pågår? Pass på så du ikke kommer i en situasjon som du ikke ønsker å komme i. Vær våken! - Krigens lover er ubønnhørlig strenge. De strøket av landet som gjør minst motstand mot AT, vil nå komme i den farligste stilling. Det skal både foreldre og ungdom huske på når innkallingsordren kommer.

Norske gutter og jenter: NEKTAT I ÅR; det er ordre fra Hjemmefrontens Ledelse. Den som handler mot ordren, utsetter seg for den største fare og skal etterpå stå til ansvar som parolebryter.

Hold sammen, samråd dag med andre som er innkalt. Lytt etter gode råd og følg dem!

VER STERK

GJØR ANDRE STERKE.

Ilja Ehrenburg om en ny tysk imperialism.

Ved et besøk i Prøissen fant forfatteren blandt alle de forvirrede tyskerne en mann som hadde beholdt sin ro. Det var en katolsk kompost som la fram for ham tanken om å "gjøre" en sterkkatolsk tysk makt". Også andre katolske prester snakket med forfatteren om den samme saken. Etter hans mening dreier det seg ikke om noen virkelighetsfjerne fantaster. Nei, tvertimot, de er med en disiplinert organisasjon. Det er det tyske ka-

tolske "Centrum" som har fått oppgaven å redde den tyske imperialismen.

Lederen for det gamle "Centrum" er forhenverende rikskansler Brüning. Han har til nylig forholdt seg i dyp taushet i USA, men nå har han begynt å beskjefte seg med - historie. I en artikkel hylder han sosialdemokraten Eberts minne. Hvorfor hylder han ham? Jo, fordi han var Hitlers, Himmlers og SS-mennenes forgjenger i å slå ned nasibevegelsener med maskingeværer. Det er som mannen der slo ned Spartakusbevegelsen at Brüning hylder Ebert. De tyske katolikkenes står ikke alene i arbeidet med å redde den tyske imperialismen ut av skipbruddet. Politiserende katolikker er ivrige hjelpere. De katolske avisene i England og Amerika arbeider med problemet å rehabilitere Tyskland. Bortsett fra at avisene er skrevet på engelsk, kunne en ta dem for tyske. Lederen er selve paven i Rom. Mens han forholdt seg taus da tyskerne drepte millioner i de polske likfabrikkene, er han nå opptatt med tanken på å redde bodlene. (Nettopp i disse dagene har paven oppfordret verdens barn til å be om en rettfærdig fred og en fred uten havn! Det ser ut til at E. har rett i sin bedømmelse av paven.)

Hiler med all sin Odindyrkelse og sine masse-mord er for paven mindre vederstyggelig enn alle "ismer", som arbeider i opplysningens tjeneste. E. minner om Pius IX's liste over "århundrets største villfarelser" som bl.a. inneholdt pantanisme, sosialisme, kommunisme, liberalisme, fritankereri og toleranse.

I det besatte Rhinland har pro-nasistiske katolikker allerede satt seg til rette som embetsmenn i byene. Men E. avslutter artikkelen med å si at de allierte troppene ikke vil tillate en gjenopplivelse av den tyske imperialismen på katolsk basis.

Ehrenburgs artikkel er preget av et hatsk fiendskap til Vatikanet og til katolisismen som politisk faktor. Men en kan likevel ikke overse den. Vi må være klar over at tysk imperialism og militarisme har sin basis i nær sag alle grupper av det tyske folk. Den tyske katolske kirken har vært en så mektig faktor i tysk samfunnsliv at nasismen ikke har våget å nedkjempes den, men på den annen side har ikke de tyske katolikkenes opponert særlig meget mot nasipolitikken. Dette har, som Ehrenburg sier, ikke noe med religion å gjøre. Det er usminket politikk. Katolikkenes i de besatte land - da særlig Frankrike der motstandslederen Bidault er en aktiv katolikk - har ytet innbitt motstand mot tyskerne. Vatikanets motiv for å støtte de tyske katolske krefter er kanskje først og fremst antikommunistisk. Konsekvensen av Ehrenburgs artikkel

å være at Tysklands skjebne må bli lagt i hendene på radikale krefter. Til det er å si at tidligere kommunister etter Hitlers maktovertagelse raskt svinget over til å bli de fremste kjemperne i nasjonens rekker. Det finnes overhodet ingen politiske kretser i Tyskland som vi kan stole på. Vi vil hverken risikere et katolsk eller et kommunistisk Tyskland med imperialistiske tendenser. Tyskerne kan være demokrater eller kommunister med munnen, men det trengs minst 50 års oppdragelse til før de er det med hjertet.

Nyheterne fra London onsdag 25/4 kl. 18.30.
Slaget om Berlin. De russiske styrker har nå besatt over halvparten av Stor-Berlin. Et framstøt fra nord har nådd Hauen og dermed avskåret jernbanen til Hamburg. Jernbanen til Hannover ligger under artilleriild. Spandau angripes. Fra sør har russerne krysset vegen mellom Potsdam og Berlin og kjemper ved Haveljøen. Tyske meldinger går ut på at åpningen vestover fra Berlin bare er 6 km., nemlig mellom Spandau og Grosslinnecke. Det strømmet stadig tyske forsterkninger inn gjennom åpningen. Britiske flystyrker ødela igår 400 kjøretøyer i en 25 km. lang kolonne som rykket mot byen. Konjevs og Sjukovs styrker har oppnådd kontakt ved Dahne, en bielv til Spree. Russerne behersker praktisk talt hele østsiden av Elben fra Wittenberg til Dresden.

Vestfronten. Polske styrker nærmer seg raskt linden der de møter hard motstand og bl.a. beskyttes av kystartilleriet. Kanadiske styrker trekker seg sammen om Oldenburg. Dampsey begynte i natt stormløpet mot Bremen. Med støtte av amfibietanks rykket britene et sted 3 km. fram gjennom oversvømet terreng. Skotske avdelinger trengte 5 km. Inn i noen av byens forsteder. Utposten Zeven er erobret. I Stor-Tyskland rykker 3 allierte armeer raskt fram. 5. am. arme har tatt byen Regen og står mindre enn 50 km. fra grensebyen Passau. I framstøtet mot Vest-Tsjekkoslovakia står Pattons styrker mindre enn 80 km. fra Plzen. Forøvrig er svstanden til Berchtesgaden mindre enn 130 km., og det hjerges 1 km. fra Regensburg. 7. am. arme er over Donau og rykker mot Augsburg og München. 1. franke arme står 32 km. øst for Siegeningen og rensar nordbredden av Bodensjøen og lommen i Schwarzwald.

Flyangrep. Dagens store sensasjon er det angrep tunge britiske lancasters eskortert av britiske og amerikanske jagere rettet mot Hitlers borg i Berchtesgaden mellom kl. 9 og 10 idag morges. Angrepet ble forsett med 6 tonns bomber. Også SS-brakker i nærheten og Hitlers "ørnrede" 6 km. borte ble angrepet. Tunge amerikanske bombefly rettet et kraftig angrep mot Skodaverkene i Plzen.

Souffronten. Den tyske motstand i Italia synes å være brutt helt sammen. I en dags-

befaling igår meldte marskalk Alexander at de allierte styrker etter en enestående framgang var gått over Po på flere steder og hadde tatt byene Ferrara, Modena samt marinehavnen Spezia på vestkysten. Over 40.000 tyskere ble tatt til fange igår. I kvell ble det meldt at store allierte styrker strømmet over Po. Det kjempes i Fiume.
Transportslaget i Norge og Danmark. Igår ble det meldt at danske hjemmestyrker hadde tvunget over 5 losbåter til Sverige. Svensk kringkasting meldte idag at norske hjemmestyrker hadde tvunget losbåtene på en rekke steder langs Oslofjorden over til Sverige. Det skal være seg om 9 båter, noen av dem var igår kvell kommet inn til Strömstad.

England. Sjefen for den 2. taktiske flystyrke, general Cunningham, avrøkket ved en høytidelig utmerkelse til 5 norske flyvere i en ving som betegnes som en av de beste på vestfronten. Den har således slutt ned nesten 200 fiendtlige fly og tatt virksom del i angrepene på V-basene i Nederland.

San Francisco. Konferansen begynner idag og innledes med taler av president Truman og utenriksminister Stettinius. Da utenriksminister Trygve Lie, ambassadør Jørgenslierna, direktør Ræstad og sekretær Jørgensen ankom på flyplassen, ble de mottatt av et orkesterpani og med klingende musikk.

Norgesnytt.

Transportslaget. Natten mellom 13. og 15. april ble hele spritbeholdningen ved spritfabrikken i Drammen, ialt 40.000 l., ødelagt av H.S. Tyskerne hadde en vaktstyrke på 38 mann ved fabrikken, men det lyktes allikevel å gjennomføre aksjonen uten at vaktene ble oppmerksom på hva som var i gjære, og uten at liv gikk til spille. Arbeiderne ved fabrikken ble brakt i sikkerhet for eksplosjonen.

Natten før aksjonen mot spritfabrikken sanket H.S. i Drammen tankbåten "Trass" med oljelast. "Trass" var på 500 tonn. Den lå på havna ved byggingen for en nybygging og sank etter en eksplosjon ved halvtretiden om natten. Aksjonen var vellykket og gikk helt etter programmet. Vaktene oppdaget ikke noe usedvanlig for smeltetankom.

Tangen jernbanebro i Trøndelag er blitt sprengt
Måndag den 16. april 1945 kl. 21.10 skjedde to voldsomme eksplosjoner ved luke 3 ombord i d/s "Halga L.M. Russ" av Hamburg på 1708 br.r.tonn, mens den lå ved Langbrygga i Oslo. Snart sto luke 3 og 4 på akterdekket i full brann, men brannen ble begrenset til disse rom. Ombord hadde skipet ca. 4000 radioparater, skotøy, møbler og brudekammer. Båten sank som følge av de store mengder vann som ble pumpet inn under slukningsarbeidet.